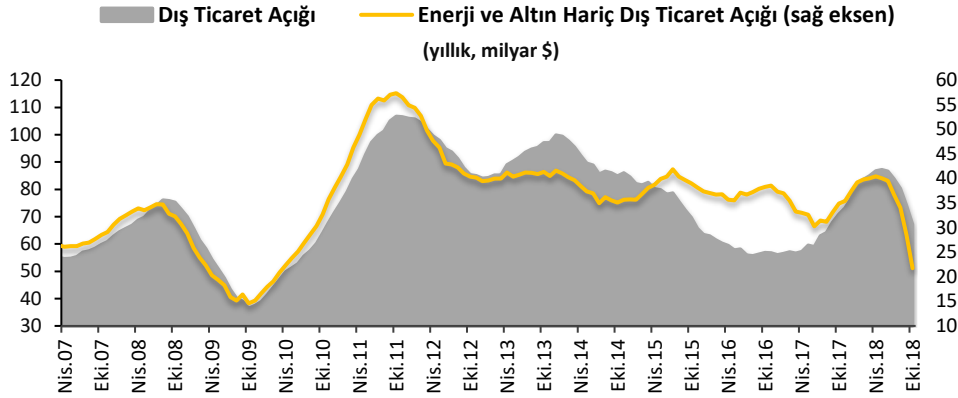
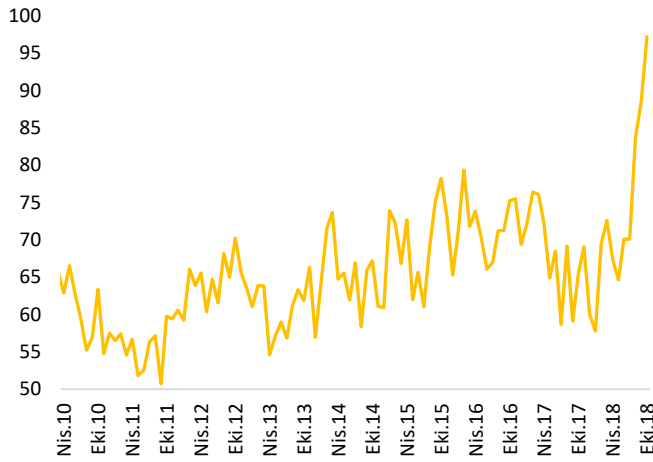

Dış ticaret açığı Ekim ayında 456 milyon dolar oldu.

Ekim ayında ihracatın yıllık bazda %13 artması ve ithalatın %23.8 azalması sonucunda dış ticaret açığında %93.8 seviyesinde sert bir azalış oldu. Böylece dış ticaret açığı Ekim ayında hızlanarak daralmaya devam etti. Söz konusu hızlanmada, ithalattaki azalışın ivme kazanmasının yanı sıra ihracatın artmaya devam etmesi etkili oldu. Haziran ayından itibaren gerilemeye başlayan 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise azalışını Ekim ayında da sürdürdü. Haftalık raporumuzun bu bölümünde Ekim ayı dış ticaret gelişmelerini inceleyeceğiz.

Kaynak: TÜİK

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

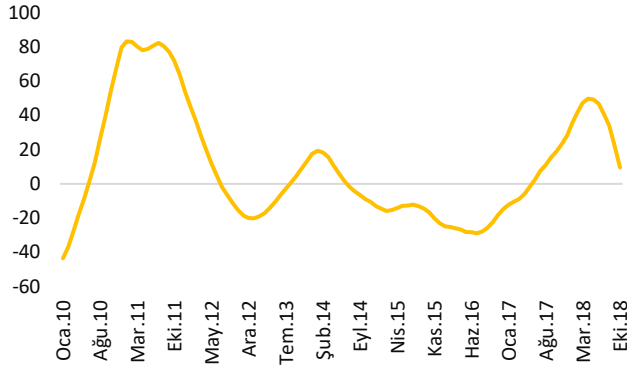
Ekim ayında dış ticaret açığı 2017 yılının aynı ayına göre %93.8 azalışla 456 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Haziran ayı itibarıyla düşüşe geçen dış ticaret açığı Ekim ayında da daralmaya devam etti. İhracat yıllık bazda %13 artışla 15.7 milyar dolar, ithalat ise %23.8 azalışla 16.2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığının toparlanmasını sürdürmesinde ithalatın düşüşünün hızlanmasının yanı sıra ihracatta Ekim ayında yaşanan artış etkili oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı geçen yılki seviyesi olan 71 milyar dolardan 67.2 milyar dolara gerileyerek 2017 yılı Nisan ayından sonra ilk defa düşüş yaşanmış oldu. Enerji ve altın hariç dış ticaret açığı ise 34.9 milyar dolardan 21.8 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı

ise, tarihsel olarak zirve seviye olan %97.2 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracattaki artışın yanı sıra ithalatta düşüş yaşanmasıyla dış ticaret açığı %85.3'e geriledi ve 3 aylık ortalamalar bazında dış ticaret açığının artış hızı daha da yavaşladı. Dış ticaret açığı gelişmelerine Ocak-Ekim dönemi itibarıyla bakıldığında, ihracatın 2017 yılının aynı dönemine göre %7.6 artarak 138.7 milyar dolar, ithalatın %0.1 artarak 190.3 milyar dolar olduğu görülüyor. Aynı dönemde dış ticaret açığı ise %15.7 düşüşle 51.6 milyar dolara geriledi.

	Ekim				Ocak-Ekim			
	2017 (milyar \$)	2018 (milyar \$)	Pay (%)	Değişim (%)	2017 (milyar \$)	2018 (milyar \$)	Pay (%)	Değişim (%)
İhracat (Toplam)	13.9	15.7	100.0	13.0	129.0	138.7	100.0	7.6
Sermaye (yatırım) malları	1.6	1.8	11.7	17.3	15.0	16.2	11.7	8.3
Ara (ham madde) malları	6.3	7.3	46.7	17.4	60.5	65.9	47.5	8.9
Tüketim malları	6.0	6.5	41.1	6.9	53.0	56.0	40.4	5.8
Diğerleri	0.0	0.1	0.5	62.6	0.6	0.6	0.4	2.8
İthalat (Toplam)	21.2	16.2	100.0	-23.8	190.2	190.3	100.0	0.1
Sermaye (yatırım) malları	3.1	2.0	12.6	-34.9	26.4	24.5	12.9	-7.1
Ara (ham madde) malları	15.3	12.7	78.4	-17.3	140.3	145.5	76.5	3.8
Tüketim malları	2.7	1.4	8.5	-50.2	23.0	19.6	10.3	-14.7
Diğerleri	0.0	0.1	0.5	784.5	0.5	0.7	0.4	25.1

Kaynak: TÜİK

Mevsimsellikten Arındırılmış Dış Ticaret Açığı (momentum)

Dış ticareti verilerinin detaylarına bakıldığında, Ekim ayı dış ticaret açığının geçen yılın aynı dönemine göre azalmasında ihracattaki toparlanmanın yanı sıra ithalattaki düşüşün sürmesi etkili oldu. Yaz aylarında döviz piyasalarında yaşanan sert dalgalanma ve ekonomik aktivitede yaşanan yavaşlama ithalatçıların yapacakları ithalatı ertelenmesine yol açtı. Bu durum ithalatın son 5 aydır gerilemesinde etkili olurken ihracatçıların kurlardaki artıştan faydalanarak ihracat fiyatlarını düşürmeleri ve miktar olarak daha fazla ihracat yapmaları ihracattaki toparlanmayı

destekledi. Eylül ayındaki belirgin artışın ardından Ekim ayında %13'lük yükseliş kaydeden ihracat fasıllar itibarıyla incelendiğinde, söz konusu artışta en büyük rolü motorlu kara taşıtları, demir ve çelik ile kıymetli veya yarı kıymetli taşlar fasıllarının oynadığı görülüyor. Fasıllar bazında ithalatta ise, en belirgin gerilemenin motorlu kara taşıtları, elektrikli makina ve cihazlar ile kıymetli veya yarı kıymetli taşlar fasıllarında olduğu görülüyor. Enerji dış ticareti aylık rakamların yanı sıra 12 aylık kümülatif rakamlarla da ivme kaybetse de artmaya devam etti. 12 aylık kümülatif enerji hariç dış ticaret açığı ise, düşüşünü sürdürdü. Altın dış ticareti son üç aydır üst üste fazla verirken altın hariç dış ticaret açığı ise, Ekim ayında %90 azalarak 0.7 milyar dolara geriledi. Altın ticareti tarafındaki olumlu görünüme rağmen enerji ithalatının doğal gaz fiyatlarındaki yükselişin de etkisiyle artışını sürdürdüğü görülüyor. Bu gelişmeler doğrultusunda 12 aylık kümülatif enerji ve altın hariç dış ticaret açığı azalmaya devam etti.

Sonuç olarak, Ekim ayında dış ticaret açığındaki toparlanma hızlanarak devam etti. Böylece 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı geçen yılki seviyesi olan 71 milyar dolardan 67.2 milyar dolara geriledi. Son aylarda ihracatta yaşanan olumlu görünümde yaz aylarında döviz piyasalarında yaşanan dalgalanma sonrasında ihracat fiyatlarında düşüş yaşanması ve ihraç edilen mallarda miktar bazında artış görülmesi belirleyici oldu. İthalatta ise, ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın yanı sıra TL'deki sert değer kaybı sonucunda yurtdışından ithal edilen malların pahalılaşması ithalatın ertelenmesine ve ithalatın son aylarda gerilemesine neden oldu. Önümüzdeki dönemde kurlarda yaşanan sakinleşme ve ekonomik aktivitenin canlandırılması için alınan önlemler (ÖTV indirimleri, taksit sayısının artırılması vb.) ile ekonomide yaşanacak dengelenme sonucunda ithalatın ivme kazanmasını bekliyoruz. Ayrıca ithalatta önemli paya sahip olan enerji ithalatı, hem kış ayları nedeniyle enerji talebinin yüksek seyretmesi hem de petrol fiyatlarının ileri vadeli kontrat fiyatları olması nedeniyle petrol fiyatlarındaki düşüşün dış ticaret

açığına olumlu katkısının sonraki yılda baz etkisiyle görülebilecek olması sebebiyle artmaya devam edebilir. Bu sebeple dış ticaret açığındaki düşüş önümüzdeki dönemde yavaşlayabilir. Ancak yılın son iki ayında ithalatta görülebilecek yükselişe karşın geçen yılın baz etkisiyle dış ticaret açığındaki azalışın devam etmesini bekliyoruz. Bu beklentimiz doğrultusunda yılsonu 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı beklentimizi 67 milyar dolardan 63 milyar dolara revize ediyoruz.

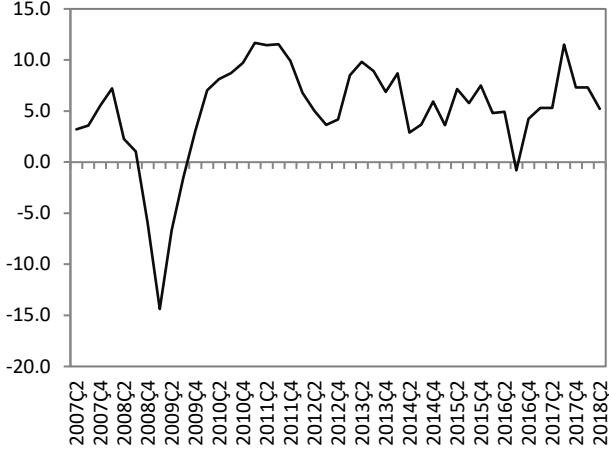
Haftalık Veri Takvimi (03-07 Aralık 2018)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
3.12.2018	Türkiye	TÜFE (Kasım, a-a)	%2.67	-%1.44(Açıklandı.)
		ÜFE (Kasım, a-a)	%0.91	-%2.53(Açıklandı.)
	ABD	ISM İmalat Endeksi (Kasım)	57.7	57.5
		İmalat PMI (Kasım)	55.4	55.4
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Kasım)	51.5	51.5
		Almanya	İmalat PMI (Kasım)	51.6
	İngiltere	İmalat PMI (Kasım)	51.1	52
		Japonya	İmalat PMI (Kasım)	51.8
4.12.2018	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Kasım)	69.03	--
	Euro Bölgesi	ÜFE (Ekim, y-y)	%4.5	%4.5
5.12.2018	ABD	Fed Bej Kitap Raporu	--	--
		ISM Hizmet Endeksi (Kasım)	60.3	59.5
		Hizmet PMI (Kasım)	54.4	54.4
		ADP Özel Sektör İstihdamı (Kasım)	227 bin kişi	195 bin kişi
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Ekim, y-y)	%0.8	%2
		Hizmet PMI (Kasım)	53.1	53.1
	İngiltere	Hizmet PMI (Kasım)	52.2	52.5
	Japonya	Nikkei Hizmet PMI (Kasım)	52.4	--
6.12.2018	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Ekim)	-%4.4	-%2.4
		Dış Ticaret Dengesi (Ekim)	-54 milyar \$	-54 milyar \$
		Haftalık İşsizlik Başvuruları (Aralık)	234 bin kişi	225 bin kişi
		Fabrika Siparişleri (Ekim, y-y)	%0.7	-%2.0
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Ekim)	-%2.2	-%3.1
7.12.2018	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Kasım)	-1,465 milyon TL	--
		ABD	Tarımdışı İstihdam (Kasım)	250 bin kişi
		İşsizlik oranı (Kasım)	%3.7	%3.7
		Ortalama Saatlik Kazançlar (Kasım, y-y)	%3.1	%3.0
		Michigan Üni. Tük. Güv. Endeksi (Aralık, öncül)	97.5	97
	Euro Bölgesi	GSYH (3. çeyrek, y-y)	%1.7	%1.7
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim, y-y)	%0.8	%2.1
	Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Ekim, öncül)	104.3	104.9

TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

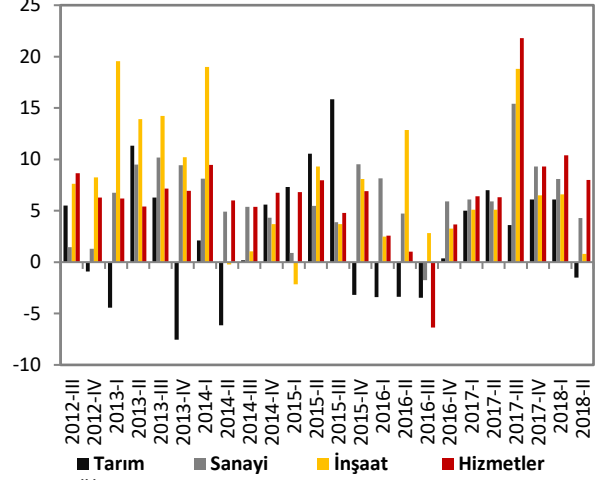
Reel GSYH (y-y, %)

Kaynak:TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

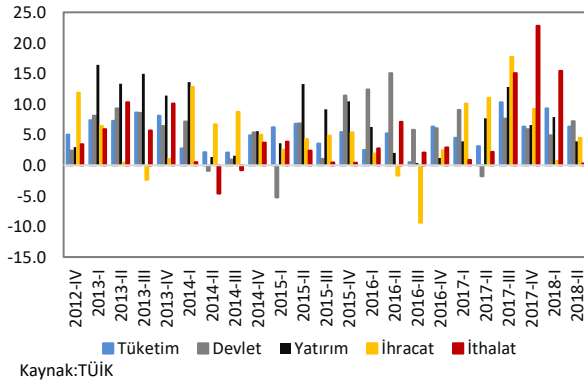
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

Kaynak:TÜİK

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Harcama Bileşenleri Büyüme Hızları (%)

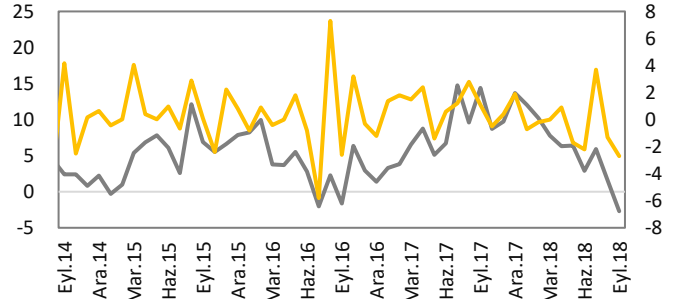

Kaynak:TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %)

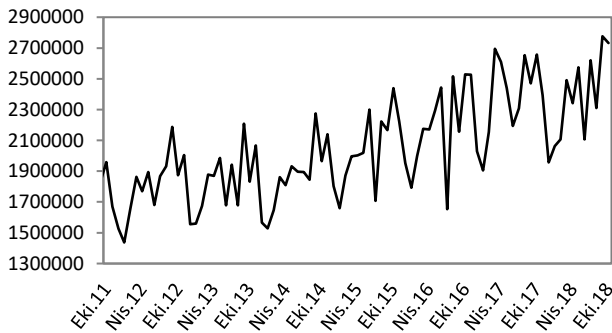
Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (a-a, %) (Sağ Eksen)

Kaynak: TÜİK

Beyaz Eşya Üretimi

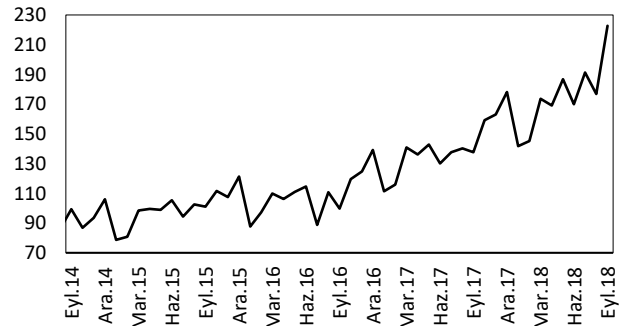
Beyaz Eşya Üretimi (Adet)

Kaynak:Hazine Müsteşarlığı

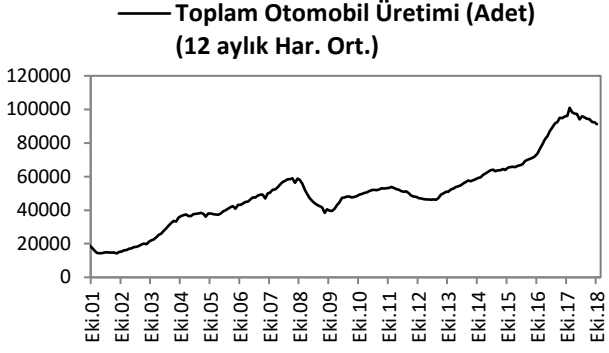
Sanayi Ciro Endeksi

Aylık Sanayi Ciro Endeksi (2015=100)

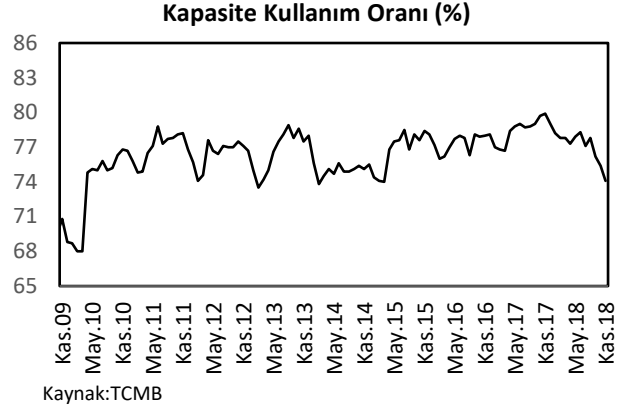
Kaynak: TÜİK

Toplam Otomobil Üretimi

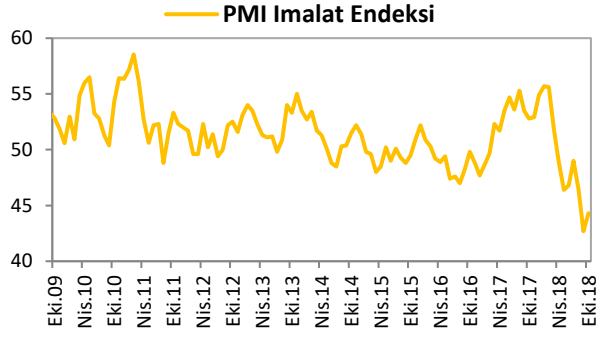
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

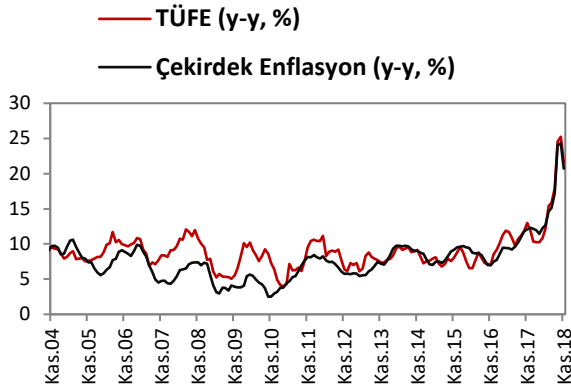
PMI Endeksi

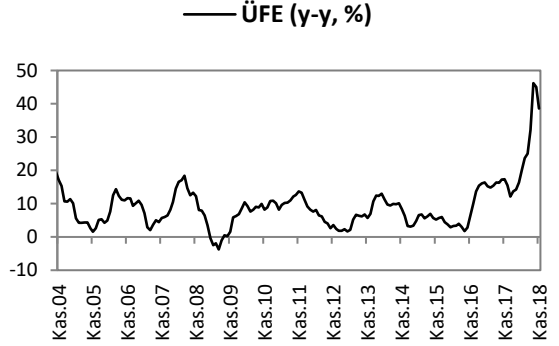
Kaynak: Reuters

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

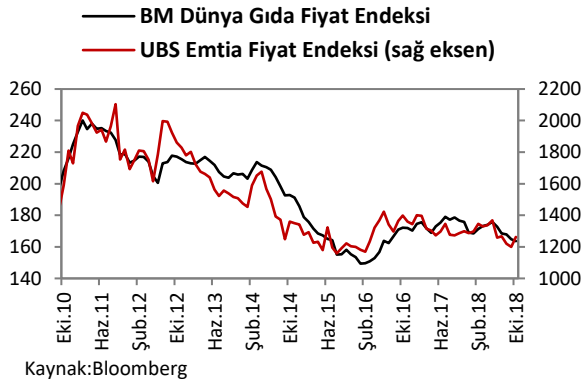
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

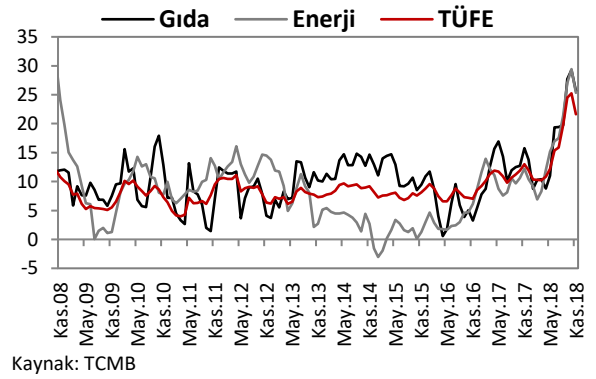
ÜFE

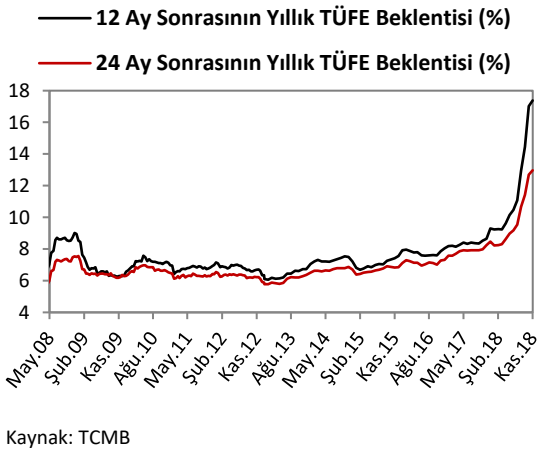
Dünya Gıda ve Emtia Fiyat Endeksi

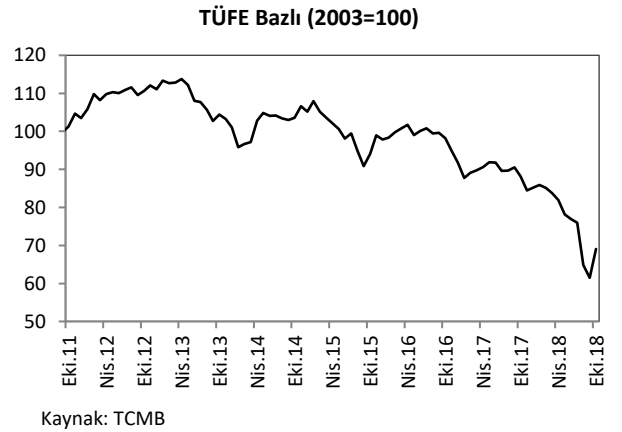
Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

Enflasyon Beklentileri

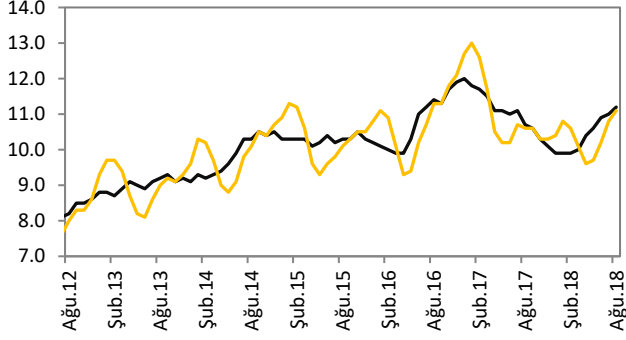
Reel Efektif Döviz Kuru

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

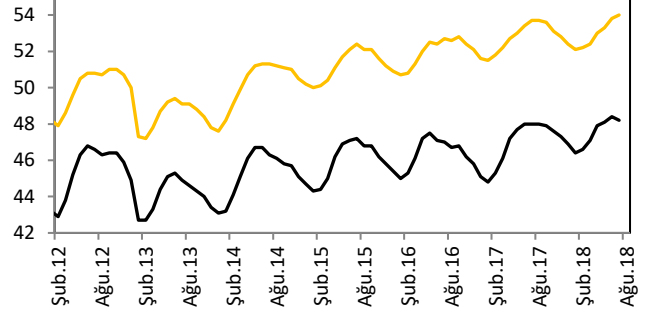
— Mevsimsellikten Arındırılmış İşsizlik Oranı (%)
— İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

İşgücüne Katılım Oranı

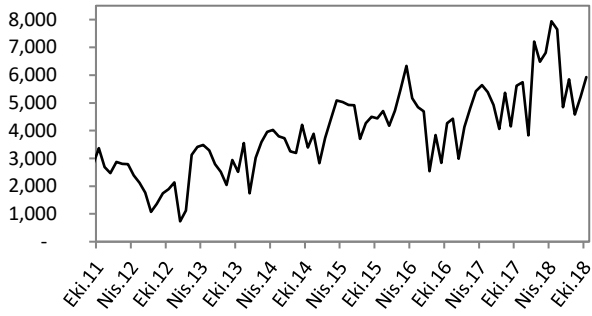
— İşgücüne Katılma Oranı (%)
— İstihdam Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı

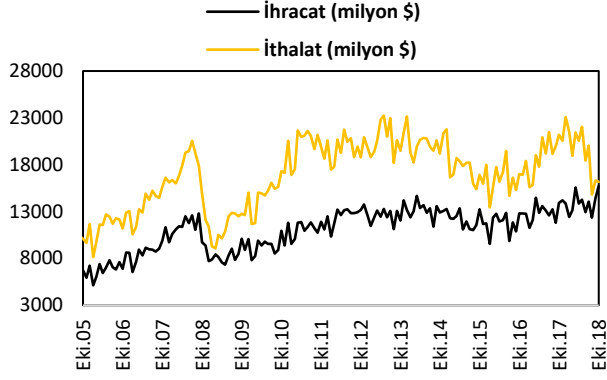
— Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı (Adet)

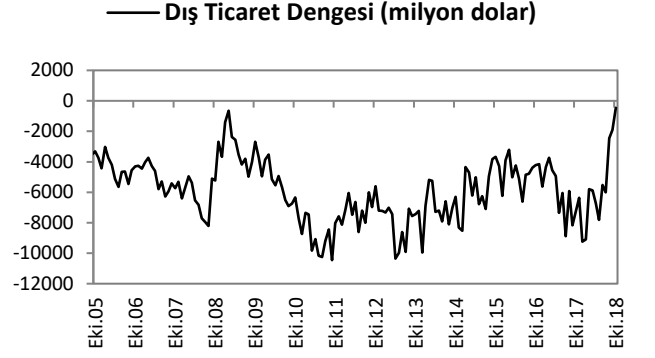
Kaynak: TOBB

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

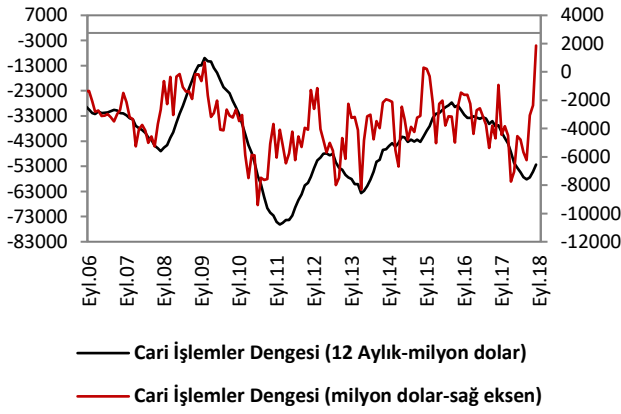
İthalat-İhracat

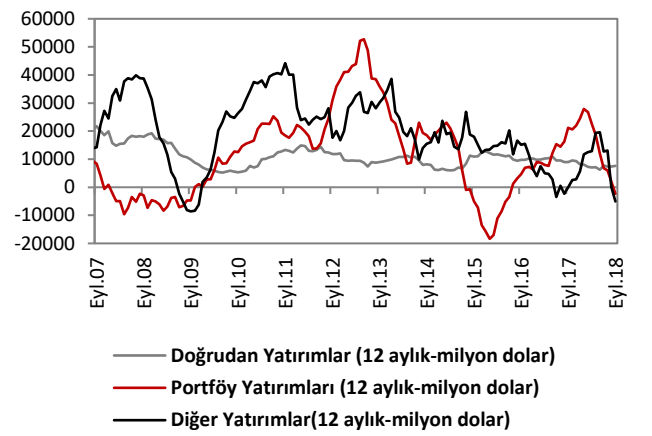
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

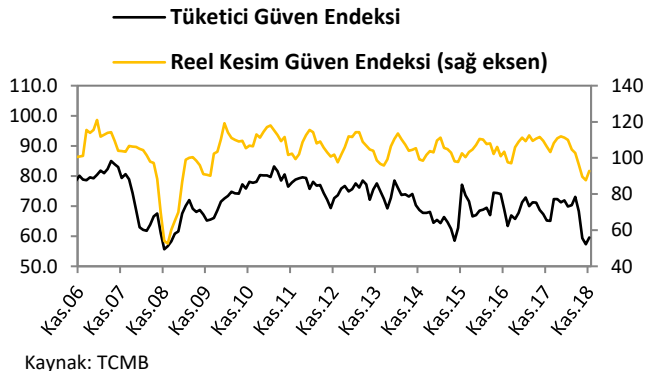

Sermaye ve Finans Hesabı

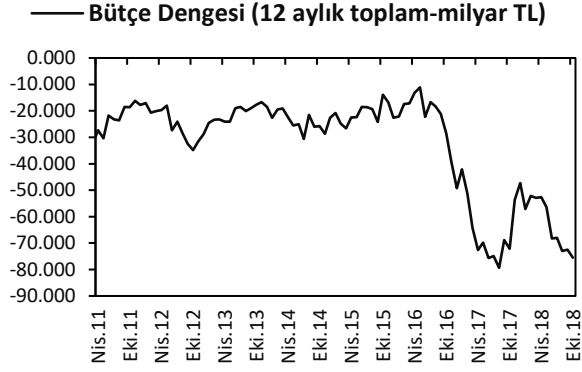
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

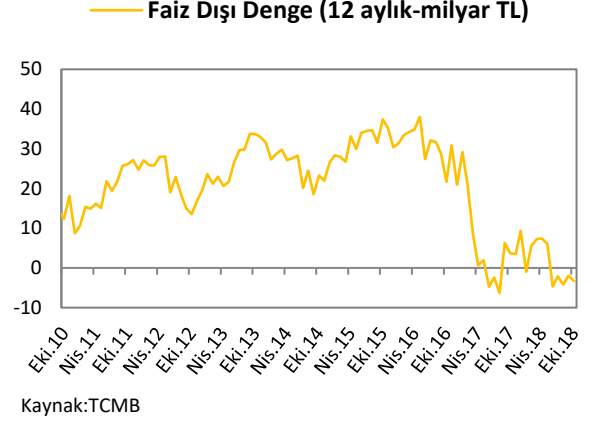

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

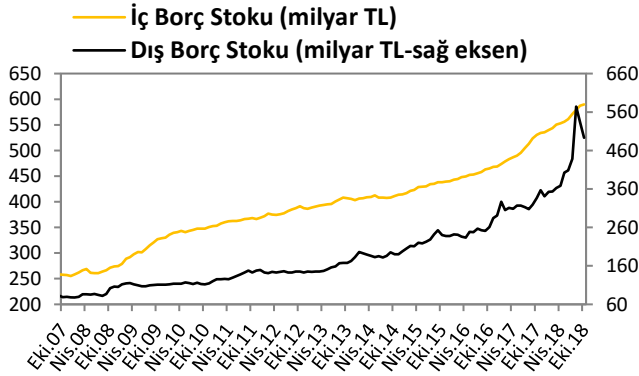
Bütçe Dengesi

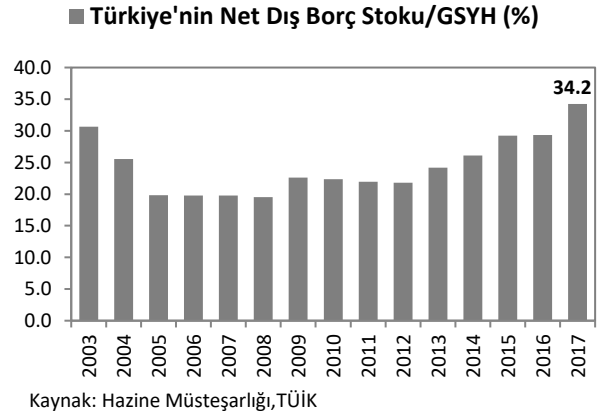
Faiz Dışı Denge

İç ve Dış Borç Stoku

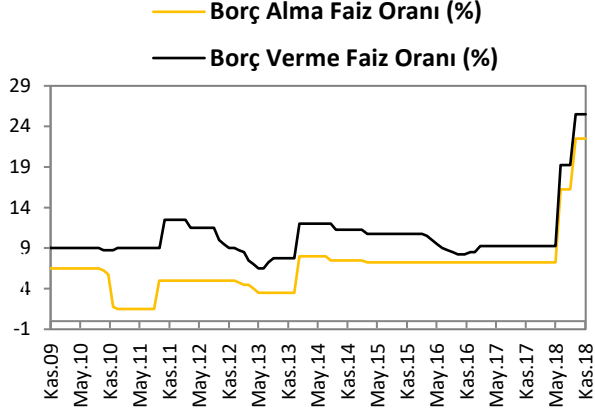

Türkiye'nin Net Dış Borç Stoku

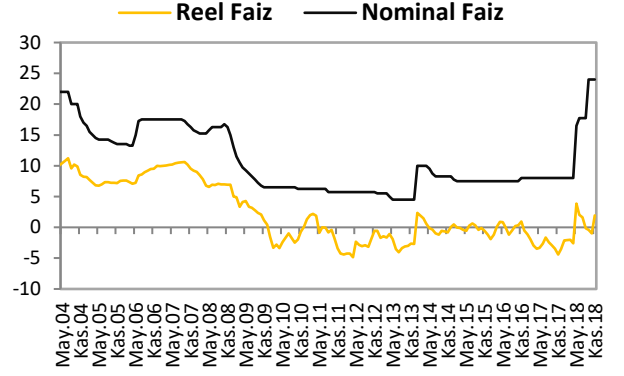
LİKİDİTE GÖSTERGELERİ

TCMB Faiz Oranı

Kaynak:TCMB

Reel ve Nominal Faiz

Kaynak:TCMB, VakıfBank

Dünya Piyasalarında Son Açıklanan Ekonomik Göstergeler

	Reel Büyüme (y-y,%)	Enflasyon (y-y,%)	Cari Denge/GSYH (%)*	Merkez Bankası Faiz Oranı (%)	Tüketici Güven Endeksi
ABD	3	2.5	-2.43**	2.25	135.7
Euro Bölgesi	1.7	2	3.42**	0.00	-3.90
Almanya	1.1	2.20	8.05	0.00	104
Fransa	1.40	2.20	-1.42	0.00	-17.20
İtalya	1.51	1.70	2.71**	0.00	114.80
Macaristan	4.80	3.80	3.58	0.90	-12.10
Portekiz	2.10	1.00	0.46	0.00	-3.40
İspanya	2.50	1.70	1.92**	0.00	-6.60
Yunanistan	1.80	1.80	-0.82	0.00	-35.80
İngiltere	1.50	2.40	-4.07	0.75	-13.00
Japonya	0.30	1.40	4.01	0.10	42.90
Çin	6.50	2.50	1.37	4.35	118.50
Rusya	1.30	3.50	2.64	7.50	--
Hindistan	5.30	5.61	-1.96	6.50	--
Brezilya	1.27	4.56	-0.48	6.50	113.60
G.Afrika	0.40	5.10	-3.26**	6.75	7.00
Türkiye	3.09	25.24	-5.46	24.00	59.60

Kaynak: Bloomberg. *Cari denge verileri IMF'den alınmaktadır ve 2017 yılı verileridir. **2016 verileridir.

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirleşmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2016	2,608,526	3.2	10.9	1.6	78.1
2017	3,106,537	7.4	10.9	8.7	79
Son Yayınlanan	884,004 (2018Ç2)	5.2 (2018Ç2)	11.1 (Ağustos)	-2.7 (Eylül)	74.1 (Kasım)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ - ÜFE		
2016	8.53	7.48	9.94		
2017	11.92	12.3	15.47		
(2018 Kasım)	21.62	20.72	38.54		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2016	382,351	1,624,675	1,450,682	111,762	92,050
2017	449,632	1,720,007	1,675,831	119,198	84,110
Son Yayınlanan (23.11.2018)	499,329	1,925,500	1,969,445	127,899	71,157
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2016	7.25	8.50	7.5	9.03	
2017	7.25	9.25	8	13.38	
Son Yayınlanan (30.11.2018)	22.50	25.50	24.00	24.36	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2016	-33.1	198.6	142.5	-56.1	
2017	-47.4	233.8	157.0	-76.8	
Son Yayınlanan	1.8 (Eylül)	16.2 (Ekim)	15.7 (Ekim)	-0.5 (Ekim)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2016	468.6	291.3	219.2		
2017	563.4	341.0	262.2		
Son Yayınlanan	589.8 (Ekim)	493.6 (Ekim)	305.9 (2018Ç2)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2016	52	44.1	-7.9	-5.7	
2017	57.7	43.9	-13.7	-12.5	
2018 (Ekim)	67.5	62.1	-5.4	-1.2	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	Brüt Dış Borç Stoku/GSYH	Cari Açık/GSYH		
	2.0 (2018 Ç2)	51.8 (2018 Ç2)	6.5 (2018 Ç2)		

	GSYH (yıllık, %)	TÜFE (y-y, %)	Cari Açık (yıllık, milyar \$)	İşsizlik (%)
2018 Beklentilerimiz	3.80	23.50	38.50	11.5

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Uzman	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Uzman	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Elif Engin	Uzman	elif.engin@vakifbank.com.tr	0216-724 30 85
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87
Seval Çelik	Memur	seval.celik@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.